

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

4/2015

ročník/volume 25

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 6

Typ článku/Type of article: rozhovor/interview

Strany/Pages: 86 – 89

Dátum vydania/Publication date: 15. október 2015/October 15, 2015

Rozhovor/Interview

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PODNIKATEĽOCH BUDÚ ONLINE

BASIC INFORMATION ON LEGAL ENTITIES WILL BE ONLINE

Ing. Štefan Tóth

V rámci operačného programu Informatizácia spoločnosti vzniká na Slovensku register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej aj „RPO“). Po dobudovaní sa stane jednotným a konzistentným zdrojom údajov garantovaných zákonom. Očakáva sa, že funkčný register zabezpečí komplexné údaje o subjektoch vykonávajúcich podnikateľskú činnosť, ktoré ich v súčasnosti jednotlivo povinne poskytujú viacerým správcom informačných systémov verejnej správy. Pripravovaná zmena zavedie do praxe proaktívne služby, čiže z registra sa budú dať v reálnom čase získať reálne dáta o všetkých podnikateľoch prichádzajúcich do styku s verejnou správou.

Projekt v spolupráci s dodávateľským konzorciom Anext, a. s., a Microcomp – computersystém, s. r. o., realizuje Štatistický úrad SR. V tejto súvislosti sme oslovili generálneho riaditeľa sekcie informatiky Štefana Tótha.

• **Koľko zdrojov prepojí pripravovaný register a akými údajmi prispeje do registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci Štatistický úrad SR?**

Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci spojí do jedného konzistentného a harmonizovaného registra základné identifikačné údaje o právnych subjektoch, ktoré sa v Slovenskej republike nachádzajú v desiatkach zdrojových registrov alebo evidencií. V prvej fáze realizácie projektu sme vykonali analýzu súčasného stavu vedenia registrov, evidencií a zoznamov týkajúcich sa evidencie právnických osôb a podnikateľov – fyzických osôb, respektíve stavu vedenia evidencií povolení a licencií, ktorých pridelenie umožňuje podnikanie v danej činnosti. Výsledkom tejto analýzy je spolu 80 rôznych registrov a zoznamov s právnymi subjektmi.

Štatistický úrad SR bude mať kompetenciu určovať a aktualizovať klasifikačné atribúty právnych subjektov, akými sú hlavná ekonomická činnosť v zmysle klasifikácie SK NACE a zaradenie do inštitucionálnych sektorov a subsektorov podľa klasifikácie ESA 2010.

• **Prečo bude podľa vás práve Štatistický úrad SR najvhodnejším správcom tohto informačného systému?**

Štatistický úrad SR vytvoril v rámci štatistického informačného systému subsystém – register organizácií (REGIS), ktorý dlhodobo prevádzkuje. Tento register obsahuje informácie o právnych subjektoch a svojím obsahom a funkcionalitou plne vyhovuje potrebám štátnej štatistiky. Vzhľadom na skúsenosti z jeho tvorby a prevádzkovania, ale aj vzhľadom na kompetenciu vytvárať identifikačné čísla organizácií bol v Národnej koncepcii informatizácie verejnej správy akceptovaný návrh, aby sa práve

Štatistický úrad SR stal tvorcom a budúcim správcom registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci.

• **Štatistický úrad SR má v rámci projektu povinnosť vytvoriť identifikátor právnickej osoby (ďalej aj „IPO“). Akú bude mať podobu?**

Ustanovenie jednotného identifikátora právnickej osoby, podnikateľa a orgánu verejnej moci vychádza zo súčasnej úpravy identifikačného čísla organizácie v zákone o štátnej štatistike. Z hľadiska okruhu subjektov sa povinne prideluje všetkým subjektom zapísaným v registri právnických osôb. Zásadnou je zmena v pridelovaní identifikačného čísla. Táto činnosť bude *výlučne* v kompetencii Štatistického úradu SR a nie iného orgánu ako doteraz. Identifikačné číslo úrad povinne pridelí prostredníctvom webovej služby aj odštepnému závodu a inej organizačnej zložke pri zápise do zákonom ustanovenej evidencie, a to na žiadosť povinných osôb.

Hodnoty IPO budú totožné s hodnotami identifikačného čísla organizácie (ďalej aj „IČO“) a osobitného identifikátora pre všetky typy subjektov. Identifikačné číslo pozostáva z *čísla subjektu* (7 numerických znakov), *kontrolného čísla* (1 numerický znak, spôsob stanovenia bude rovnaký ako pri IČO) a *voliteľného rozšírenia* (4 alfanumerické znaky; rozšírenie sa bude vzťahovať len na subjekty bez právnej subjektivity, ktorým sa pridelí číslo ich materskej spoločnosti a vzhľadom na spôsob stanovenia kontrolného čísla bude rovnaké ako číslo materskej spoločnosti).

V praxi budú teda existovať dva formáty IPO: IPO s 8 znakmi *pre subjekty s právnou subjektivitou* a IPO s dĺžkou 12 znakov (s rozšírením) *pre subjekty bez právnej subjektivity*.

• **Aká je vaša predstava o napíňaní registra a aktualizácii dát?**

Vzhľadom na to, že projekt sa nachádza vo fáze implementácie, procesy napíňania a aktualizácie registra sú už presne stanovené. Pri odpovedi na vašu otázku treba vychádzať zo základného princípu RPO, t. j. z princípu zachovania pôvodných kompetencií všetkých registrátorov právnych subjektov alebo zjednodušene všetkých zdrojových registrov.

Bezprostredne po nábehu RPO do produkčnej prevádzky bude potrebné preklopiť (migrovať) údaje v rozsahu definície RPO zo všetkých zdrojových registrov. Vzhľadom na veľký počet zdrojových registrov a ich rôznorodú technickú úroveň je táto činnosť rozdelená na *dve fázy*. V prvej, ktorá bude prebiehať od ukončenia realizácie projektu do spustenia produkčnej prevádzky RPO, teda od 1. 10. 2015 do 31. 12. 2015, sa premigrujú tzv. nosné zdrojové registre. Ide o zdrojové registre v správe tých inštitúcií, s ktorými spoločne na partnerskej báze projekt RPO realizujeme.¹ 1. januára 2016 uvedieme register do produkčnej prevádzky s dvojročným prechodným obdobím, ktoré je potrebné na postupnú integráciu ďalších zdrojových registrov do RPO. Po prvotnom naplnení registra sa aktualizácia údajov, resp. zápis novovzniknutých subjektov, zmeny v údajoch alebo ich zánik

¹ **Poznámka redakcie:** Partnerskými inštitúciami Štatistického úradu SR pri tvorbe registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci sú Ministerstvo spravodlivosti SR ako správca obchodného registra a Ministerstvo vnútra SR ako správca živnostenského registra a niekoľkých ďalších, napr. registra nadácií, registra občianskych združení, registra politických strán a pod.

uskutočnia automatizovaným spôsobom na základe zmien vykonaných v zdrojových registroch.

- **Aký prínos z nového registra môžu očakávať tí, ktorí ho budú, obrazne povedané, naplňať?**

Globálny prínos registra pre dodávateľov údajov a celú verejnú správu je v zabezpečení štandardizovaného prístupu k aktuálnym základným údajom o všetkých právnych subjektoch v SR elektronickými prostriedkami (online). Zjednoduší sa vybavovanie agendy v rámci informačných systémov verejnej správy so zákazníkmi – podnikateľmi a inými právnymi subjektmi, zníži sa administratívna záťaž právnických osôb pri poskytovaní údajov zdrojovým registrom a jednoduchšie bude aj overovanie údajov o právnych subjektoch. Výsledkom by mal byť o. i. aj stav, že údaje, ktoré sa v súčasnosti podľa osobitných predpisov zasielajú zo zdrojových evidencií rôznym orgánom verejnej moci, sa budú čerpať len z RPO a povinnosť duplicitne ich poskytovať aj zo zdrojových evidencií zanikne. Právnická osoba sa pri svojom vzniku zapíše do príslušnej zdrojovej evidencie, napr. Obchodného registra SR (kompetencia zdrojového registra sa zachová). Následne má táto právnická osoba povinnosť nahlásiť svoj vznik do ďalších inštitúcií verejnej správy (finančná správa, zdravotná poisťovňa, Sociálna poisťovňa a pod.). Po vzniku RPO sa údaje o právnickej osobe, resp. ich zmena automatizovaným spôsobom prenesie do príslušných informačných systémov verejnej správy a právnemu subjektu zanikne ohlasovacia povinnosť. Zníži sa aj zaťaženosť inštitúcií verejnej správy, ktoré v súčasnosti musia evidovať hlásenia o vzniku právnych subjektov a zmeny v ich údajoch.

- **Aké dáta a komu funkčný register poskytne? Budú môcť do tohto informačného systému verejnej správy vstupovať všetky oprávnené osoby bezplatne a odkiaľ?**

Register poskytne údaje o právnych subjektoch v rozsahu definovanom nateraz ešte v návrhu zákona o RPO. Vzhľadom na to, že register bude integrovať údaje o rôznych typoch právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, pričom platí, že podľa osobitných zákonov sa o nich evidujú rozdielne súbory údajov, resp. evidencie v mnohých prípadoch nemajú zákonom ustanovený rozsah, bolo nevyhnutné mnohé z týchto údajov formulovať všeobecne a v konkrétnom prípade pod ne subsumovať príslušné údaje.

Navrhuje sa v registri evidovať základný súbor údajov o právnických osobách, podnikateľoch a orgánoch verejnej moci, ako aj základné údaje o ich statuse či právnom postavení. Výber typu údajov a ich rozsah zodpovedá potrebám orgánov verejnej moci pri identifikácii právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci. Register bude slúžiť primárne na komunikáciu medzi systémami integrovaného informačného systému verejnej správy (ďalej aj „IISVS“) a prístup do neho bude bezplatný pre všetky oprávnené osoby, tzn. inštitúcie verejnej správy, ktoré spracúvajú údaje o právnych subjektoch pri výkone svojich zákonných kompetencií. Údaje z registra budú k dispozícii aj pre verejnosť cez webové rozhranie. Nový register sa stane jedným zo 4 základných registrov IISVS a bude zároveň aj referenčným registrom údajov o právnych subjektoch.

- **Štatistický úrad SR môže na tento projekt čerpať nenávratný príspevok z eurofondov vo výške 12 miliónov eur. Kedy najneskôr musí byť register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci v prevádzke, aby bol tento finančný nárok akceptovaný?**

Podľa ustanovení zmluvy na poskytnutie nenávratného finančného príspevku musí byť projekt ukončený *najneskôr 30. novembra 2015*. Tento termín sa vzťahuje na splnenie všetkých podmienok obsiahnutých v zmluve.

Základným predpokladom vzniku registra je vytvorenie legislatívneho rámca na jeho prevádzkovanie. Štatistický úrad SR vypracoval návrh zákona o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci, ktorý schválila vláda Slovenskej republiky a na júnovom rokovaní Národnej rady Slovenskej republiky prešiel prvým čítaním. Schválenie zákona predpokladáme na septembrovej schôdzi parlamentu, aby táto právna norma mohla byť účinná v plánovanom termíne, t. j. 1. októbra 2015. Predpokladaný termín uvedenia nového informačného systému – registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci – do prevádzky je 2. október 2015.

Za rozhovor ďakuje **ZUZANA ŠTUKOVSKÁ**